

SZABADSÁG

SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

Mikor a jelen és a mult találkoznak. A mult, a finom, kedves és szemérmes, borzadva, szinte megdöbbenve tekint testvérére, a jelen kisasszonyra, akire azokat a szép jelöket, amiket mult-kisasszonyra mondtunk, nem lehetne alkalmazni. Micsoda különbség a két nővér között.

ugy a nagydoboz Partolának, mint a Partoherbnek s a nagy üveg Partoglorynak, az amerikai magyarok e kedvelt és áldott orvosságainak, amelyek majdnem minden amerikai magyar otthonban megtalálhatók állandóan, mert kifogyani nem hagyják.

NINCS MÁR HADIADÓ ÉS HÁBORUS DRÁGASÁGI PÓTLÉK

s így a hírneves Partos különlegességeket a háboru előtti eredeti árakon küldjük az ország minden részébe bérmentve.

PARTOLA

Az orvos cukorka alakban

Ez a gyomor- és vértisztító gyógyszer-cukorka kezdi meg legalaposabban azt a munkát, aminek eredménye a vér megtisztulása.

A gyomrot alaposan kitakarítja, megöli a gyomor és a bélfalon esetleg meghuzódó bacillusokat s elejét veszi annak, hogy azok betegséget okozhassanak.

A tiszta gyomor megerősödik, az étvágy napról-napra fokozódik, megindul az emésztés szabályos folyamata, a bélsár eltávolodása pontosan megtörténik s a vérszaporodásnak, a táperő felvételnek a szervezet általános javulása lesz a következménye.

Egy doboz Partola \$1.00,
hattal egyszerre \$5.00

PARTOHERB

A vesefü és gyökértea

A vese a test szűrő készüléke. Megszűri a vért s a tisztátalanságokat eltávolítja. De ha a tisztátalanságok eltávolítására nem elég erős a vese, akkor eldugul s vesekőképződés lehet a következménye, ha nem sietünk vesénk segítségére.

A vese és a vizeledények legjobb tisztítószeré a Partoherb vesefü és gyökértea főzetje.

Ha megiszunk egy pohár meleg Partoherb teát reggeli előtt és este lefekvés előtt, bámulatosan rendbehozzuk vesénket. Elmulik derékfájásunk, lusta, beteges érzésünk. Arcunk színt kap.

Reumások, nemi bajban szenvedők ne legyenek Partoherb tea nélkül.

Egy doboz Partoherb \$1.00,
hat dobozzal \$5.00

PARTOGLORY

A jó szervezeterősítő

A vérünkbe a gyenge gyomor nem tud juttatni elegendő vasat és foszfátot, mert az ezeket tartalmazó táplálékokat nem tudja a gyenge ember gyomra alaposan feldolgozni és belőle a táperőt felszívni.

A Partoglory tartalmazza a szükséges vasat és foszfátot. Ha a Partogloryból egy kávé kanálnyit beleöntünk egy fél pohár ivóvizbe és megisszuk, — tápszerré változott vizet iszunk, a miből a vas és foszfát gyorsan a vérbe jut és piros vértességgel szaporítja azt. Elősegíti a húszövet képződését, a csontok, idegek megerősödését, aminek a szervezetünk általános megerősödése a következménye.

Egy üveg Partoglory \$1.00,
hat üveggel \$5.00

Kedvezmények a rendelőknek.

Minden 1 dollár értékű rendelésnél megkapja a remek kiállítású, díszes fali naptárt ajándék gyanánt.

5 dolláros rendelésnél kap fali naptárt és még külön 1 darab finom növénybalzsam szappant.

10 dolláros rendelésnél kap fali naptárt és még külön 2 darab finom növénybalzsam szappant.

A három szerből 2-2 adaggal összesen csak 5 dollár.

Küldje be rendelését a pénzzel és az alábbi szelvényvel együtt erre a címre:

PARTOS PATIKA
160 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

Rendelési és Disznaptár szelvény.

TISZTELT PARTOS UR!

Kérem a mellékelt \$.....ért a következő orvosságokat megküldeni:

és címre a disznaptárt annak elkészülése után azonnal megküldeni.

Név ..... Cim .....

VASÁRNAP

"Szabadság" szírirodalmi melléklete SUNDAY MAGAZINE of the oldest established and largest Hungarian Paper in the United States Editor DR. ANDREW CSERNA szerkesztéséig Edited and Published at Szerkesztőség és kiadóhivatal 700-702-704 Huron Rd., Cleveland, O.

Hudson Maxim

a gyorstüzelő feltalálója nemrég jelentette, hogy a legközelebbi háboruban a repülőgépek fogják a legnagyobb szerepet játszani. Lehet, hogy igaz van, feltéve, hogy lesz egy "legközelebbi" háború.

Persze, arra nézve is sok jel mutat, hogy a legközelebbi háboruban nem a repülőgépek fogják a nagy szerepet játszani, hanem a mérgek gázok, esetleg bacillások, amelyeket majd bombákkal győmszolgálnak és úgy lönek az ellenség közé.

Hudson Maxim szerint a legközelebbi háboruban a repülőgépek annyira tökéletesek lesznek már, amire most még gondolni se mernek az emberek, úgy is olyan könnyen fogják őket irányítani, hogy akarják. "Nem lesz erő" mondja Hudson Maxim — amely sikeresen felvegye a küzdelmet a repülőgéppel."

Nem hisszük, hogy így fog a helyzet kialakulni. Minden mérgek van ellenméré. Minden fegyverrel van egy még veszedelmesebb fegyver. Minden támadás ellen lehet védekezni.

Az ember, mikor először rohant egymásra ádáz dühvel, pusztá kézzel harcolt, meg a lábával, meg a fogival.

Az ember azután rájött, hogy ha elhajt egy követ, nagyobb sebet tud ütni, mintha a kezével dolgozik.

Azután rájött, ha parittyából hajtja a követ, még nagyobb sebet tud ütni az ellenfelén. Ekkor jöttek azután a kőbalták.

Azután egy ősember addig dörzsölt egy darab követ, míg másik darab követ, míg az éles és hegyes nem lett. És létrejött az első tör.

Est használták a kőbaltá ellenfegyverül.

De ennek a kőbaltának is megtalálták az ellenfegyverét: a kőtört ráerősítették egy darab fa végére és eldobták a gerelyt. Kisebber faragták kisebb darab fára erősítették és parittyaszerűen dobták ki: a nyíl készült el. És az íj.

Sokkal később kitalálták az acélkardot, a kő helyett mindenütt az acél foglalta el. Ennek ellenszerét megtalálták a páncélban, amin nem hatol keresztül az új fegyver. De a páncélban a puskagolyó már keresztülhatolt.

Minden fegyvernek meg van a maga ellenfegyvere. A védelmi fegyver új támadó fegyvereket szül és fordítja.

Minden országban a fizikusok és kémikusok egyebet nem tesznek ma, mint azon az acélon török a fejük, amiből olyan páncélt lehet majd a hajókra csinálni, hogy azon semmiféle anyag át ne tudjon hatolni. Biztos, ha ezt a páncélt kitalálják, kitalálnak majd egy olyan robbanóanyagot, ami mindent elpusztít maga körül.

Az Egyesült Államok védelmi rendszere nagyszerűen van felépítve. Egyformán nyugszik a hadihajók és a repülőgépek. Uncle Sam egyik szeme a hadihajókat vizsgálja, a másik pedig a repülőgépeket.

A repülők általában azt mondják, hogy semmitől se félnek jobban, mint a madártól. Ha a propellerbe véletlenül belerepül egy madár — a gépnek vége van! Összetörik.

Egyáltalán nem lenne meglepő, ha a repülőgépek ellen madarakat treníroznának.

MINDEN szernek megvan a maga ellenfegyvere.

Próbáljuk ezt az elvet egyszer a mi saját problémáinkra alkalmazni. Rá fogunk jönni, hogy nincs az a feladat, amit meg ne lehetne oldani. Sose szabad kétségbeesni. Sose szabad a harcot feladni!

FRANCIAORSZÁGBAN nagy mozgalom indult meg annak ki-nyomozására, hogy ki volt a világháború utolsó áldozata: ki volt az a katona, akinek életét legutóbbra pusztította el a történelem legvéresebb háborújának dübe. Haszonlatlan munkát végeznek a derék franciák, a világháború utolsó áldozata nem uniformisba bujtatókat katona volt és ha hivatalosan véget ért is a háború, — sajnos, — nem állapítható meg az utolsó áldozat neve mindaddig, míg napról-napra emberleleteket követel áldozatul a világháború elpusztíthatatlan hagyatéka: a nélkülözés, az inség és a nyomor. Ha majd elmondhatjuk, hogy ki volt az utolsó ember, aki éhenhalt: annak a neve lesz az utolsó áldozat neve!

FALUN

A Vasárnap részére Irta: ALPHA.

Egy francia miniszter, ha nem csalódom, Méline, adta ki évekel ezelőtt, azt a jelszót: Vissza a faluba! A jelszó más jelszavak sorsában osztozott, hangzották, de nem követték. Hangzottatták, mert igazságot rejt magában és ezt az igazságot szerencsés, rövid formában kifejezi. Valóban nagyon elidegenedtünk a falutól. Mind többen indulunk a város felé és annál nagyobb a tördülés. Mi minden van a városban, ami nincs a faluban! Köveket, vízvezeték, villamos világítás, villamos vasút, telefon, színház, koncert, mozi és mi minden. A városban nincs falusi feneketlen sár, trágyadomb, a paraszt kapzsisága, az egyedüllét, a csökönyösség, a paraszt gyanakodása és minden-haladástól való irtózás. Menjünk a városba.

De a fő az, hogy a magunk, a gyermekeink és a köz érdekében is húzódnunk kell ismét a faluhoz. Nagyon elszakadtunk a természettől abban a rideg nagy városban, ahol anynyi a kávéház, a korecsma, a mozi és oly kevés a fa és nagy tér. Midőn így nyáron fölkeresünk a falut és elvélünk minden hényelmeletet, titkon a természet varázsa vonz bennünket. Nem merjük mind ki-mondani, érzélgés vándjótól fé-lünk, de titkon mind érezzük. Természetesebb élet után só-várgunk. Meguntuk a város mulatozásait, képmutatását, ha mis uriaskodást, titkos nyomor-giást, nyilvánvaló henevesést és otobu pöffeszkedést.

De Méline nem úgy érte, hogy menjünk nyáralni a faluba. Lakni kell a faluban. Ott kell leteljednünk. Akinek városi foglalkozása van, menjen be reggel a városba és térjen délután haza. Gazdálkodjunk, a mennyire lehet. Amit magunk tudunk termelni, mily áldás az most, mikor az élelem ember-telenül drága. Boldog az az ország, mely most nem szorul élelmi cikkek behozatalára. És mily boldog az a család, mely némileg legálább függetlenítet-tet magát a kofáktól!

Nagyobb hatással is lehetünk a parasztságra, ha küte élünk. Enyhíthetjük azt a nagy ellenté-tét, mely paraszt és ur kö-zött látog. Magunknak nagy szolgálatot teszünk, de a kös-mek is.

De még mindig nem követ-jük elegenden Méline szavát. Úgy-e fogottak vagyunk és mara-dunk. De megindult a dolog és ha egyszer megindult, nem is fog az megállni. A dolog e-gészénél, sőt még több, szükség-es is, és a szükségnek nagy-ban az ereje, mint az ész szavának. Bizunk a szükség-ben!

Vissza kell mennünk, először

A madárijesztő

Elmeséli: Józsi bácsi.

O, hol is hagytuk el, gyerekek? Úgy-e ott, hogy Bill kapitány és Trisza aggódva gondoltak arra, hogy mi-képen jutnak vissza otthonukba.

Ha kipihenjük magunkat, mondotta a leánya, felmászunk a barlang oldalára s megnézzük, nincs-e ott kijárat.

A kapitány bekeze zsebébe nyult s elővette pipáját, megtölte do-hánnyal. Száraz volt mindkettő, de az olajosvázson bekecsben nem érthette a víz a zsebek tartalmát. A gyufája zárt pléhdobozban volt, az se ned-vesedett meg, ennélfogva rágyujt-hatott. Az öreg hajós elgondolkozva pöfékelt. Trisza nem zavarta, tudta, hogy menekülési módjáról gondolkozik az öreg.

A kellemes melegben, hamarosan megszáradt a ruhájuk. Trisza vidá-mabb kezdett lenni. Kötélvezet a barlangban s egy külszíri mélyedést vett észre.

"Ebbe a lyukba bele kell men-nünk, meg kell tudni, hogy hova vezet, mert innét más nyílás nem ígér menekülést!" — mondotta Tri-sza.

Bill kapitány szemügyre vette a mélyedést.

"Lehet, hogy ez a kivezető út, — mondotta, — de lehet az is, hogy még rosszabb helyre jutunk, ha le-hatolunk ebbe az óriási ürgelyuk-ba."

Trisza megijedt s a kapitánnyal együtt visszament oda, ahol előbb voltak, a homokra.

"Mennyi elémzésrűnk van, kapitány bácsi! — kérdezte aggódva Trisza.

"Ne aggódj, leánykám! — mon-dotta a kapitány. Van egy kevés. Éhes vagy talán?"

Trisza nem volt éhes. A bizony-talan jövőre gondolt s hogy meg-tudja, mi vár rájuk, kész lett volna mindjárt leszállni a mélyébe.

"Ne induljunk, amíg meg nem tudjuk, hogy milyen mély az a kut, — mondotta a kapitány. Nem is in-dultak, ehelyett az öreg Bill elővet-t a hálókészülékét s hamarosan el-kezdett halászni. Rákoeska akadt bő-ven esáleteknek a horogra.

Trisza közben elálmosodott és

olyan édesen aludt, hogy még a nyál is kicsordult az ajkán.

Jó ideig aludt, csak akkor éb-redt fel, amikor Bill kapitány egy nagy halat fogott, amely ugyan-csak igyekezett vissza a vízbe. Tri-sza örömmel látta az ezüst színű ha-lat. Sajnálta, hogy meg kell ölni. De étvágyat kapott, tüzet rakott szá-ráz tengeri móhával, amivel már sítótték halat azelőtt is igen sok-szor. Most is megsült a hal gyorsan, jólaktak mind a ketten s ittak rá édesvizet Bill kapitány csutorá-jából.

"Halunk csak lesz mindig, de hol vesznék édesvizet, ha a kiveze-tőnk elfogy? — érdeklődött Tri-sza.

A kapitány nem felelhetett, mert különös dolog történt. A vízből furcsa teremtmény emelkedett ki. Nem volt az hal, hanem madárfé-le. Voltak szárnyai, de azok lapát-hoz hasonlítottak, toll helyett bőr-fezte a testét. Négy lába volt, olyan mint a golyáé, a feje a pujkáéhoz hasonlított, de tarkaszíni bőbita volt rajta.

Olyan nagy volt a különös lény,

hogy Bill kapitány is megijedt-tőle, hát még Trisza.

A különös madár ránezett zöld szemével a két idegenre.

"Jaj, Istenem, mi lehet ez a csoda-bogár?" — kérdezte félig sírva Trisza.

"Kicsoda, én? — szólalt meg a madár. — Én egy Irk vagyok. Be-lekerültem az örvénybe s ha a ten-geri tündérek nem mentenek ki, mint titkeket, elpusztultam volna, mert hát én nem szeretem a vizet, mint láthatjátok, vöröses orromról."

A kapitány elpirult, mert az ő orra is arra vallott, hogy sokat vét a prohibíció ellen.

"Mi van ebben a kutban?" — sietlett megtudakolni Trisza.

"Még nem vizsgáltam meg, — vá-lasztotta az Irk, — félek tőle, mert alighanem a tenger alá vezet."

Bill kapitány tudta, hogy a csoda madárnak hasznát veszi, igyekezett hát megbarátkozni vele. Odanyújtott neki egy piszkótát, amit ugyanelek szívesen megevett.

"Nincs sok piszkótánk, de ami van, megosztjuk bájba került tár-sainkkal." — mondotta a kapitány.

"Jól teszitek," — jegyezte meg az Irk.

Egy darabig hallgattak, majd ki-váncsiskodni kezdett Trisza.

"Soha sem hallottam még Irkól. Mi az?" — kérdezte.

"Mi vagyunk az Irkek, akik Irk-országban lakunk s mi uralkodunk ott az állatok fölött, a hangyától az elefántig."

"Hol van az ország?" — kér-dezte tovább Trisza.

"Nem tudom meghatározni, mert még soha sem voltam kívül rajta, csak most, — választotta az Irk, — Elrepültem tegnap messzebbre, mint szoktam s ez lett a sorsom."

Tudtam, hogy a világnak vannak részei, amelyben két lábú emberek laknak, akik folytonosan ellenséges-kednek s nincsenek tekintettel még ránk, Irkokra se. Szerettem volna megtudni, hogy hol vannak ezek az egymást gyűlölő s egymás élete el-len törő teremtmények, elfutottam hát a fölkeresésükre. Sok bajjal ment a dolog. Saskecskék támadtak meg, repülőgépeket, léghajókat kel-tel kikerülnöm a levegőben. Vissza-fordultam volna szívesen, de elvesz-tettem az irányt s nem tudtam, mer-re lehet a hazám. Eppen az ocean felett repültem, amikor a légáram-lat lehúzott az örvénybe."

A kapitány és Trisza érdeklődéssel hallgatták az elbeszélést, nem féltek már az Irtól, tudták, hogy jóin-dulattal viseltetik irántuk s csak hasznukra lesz majd.

"Úgy-e, gyors repülő vagy? — kérdezte a kapitány. Az Irk büsz-kén felelt:

"Mi vagyunk a levegő királyai. Csinos teremtsék vagyunk emellett. Formánkat irigyl minden állat."

"Hát én láttam már szebb mada-rat is," — dörmögte Trisza.

Közben az Irk észrevette a kutat.

"Itt a menekülési útja," — kiál-totta örömmel. — Gyertek utánam s induljunk."

A kapitány és Trisza követtek a különös madarat. A kapitány gyertyát gyújtott az Irk nagy ámulatára. Meg kellett magyaráznia, hogy mi is az a gyertya s miről jó az. Az Irk beismerte, hogy okos találmány, mert a sötét éjreket megvilágította.

(Folytatjuk.)

Figyelem! — Aki közületek, fiuk, lányok, ezt a furesa madarat legjobban lerajzolja, nagyobbitva vagy kisebbítve, szép könyvet kap ajándékba. A rajz ott erre a címre küldjétek: Józsi Bácsi, Box 171, Cleveland, O.

HETI KRÓNIKA

ZENGI HAFIZ

Károly király, az ezkirály Az aeroplánra lép. Már várva-vár magyar határ S a büszke szittya nép.

Berregve jár a gépmadár, Majd ketykés fölrápi, Vaskipalack kurtászai ad S az ési szél fűtyül...

Berregve jár a gépmadár, Dalt berreg, dallamost: "Ah csand legyen, király megyen Becczába most..."

Király megy itt, habár nem is A híres Eduárd. Király megy itt, bár tetteit Nem zengi welszi bárd.

A szél fűtyül Sopron felül, Helvethon, ég veled. Illat helyett ócsész lebeg Jó Hertenstein felett...

S Károly király, az ezkirály Sopronban hogy hiszált, Rakovszky int, s a szolga mind Vendéglé a királyt...

Vadat, halat, s mi jó falat Seem, szájra csóbitó, Pezsgó s a bor pezegve forr, Hogy szinte kábító.

Király eszik, s ah, hogy iszik! Torkának cugja jó. S bár kér Zita, lón nagy vita Es nagy ribillió.

Pezsgópalcak, ágyutarak Mert pukkan jókorát, S a spricerek, gépfegyverek Meghódítják Budát.

A solé vitéz elesni kész, Dülöngve mendégl S elől fakón, bóbiskolón Megy Osztenburg vesér.

S hogy baktatón, bóbiskolón -- Elérték im Tatát, Veszélyesnek állatának: "Cigány! A nagytatád!"

S ah, légyen kél az esti szél Szép Tóváros felé, Kurjongatás és hortyogás Vad zajjal nyög belé.

S ellenesapat, hogy lábra kap És harci zaj riad, Már rég lehült, árokba dült A hősi, büszke had...

S árokba lent berugva ment Fogságba sok legény: Tata felett, im így esett A híres esemény.

S Károly király, az ezkirály Tihanyok foglya most S kélőli lant elzengi majd, Hogy — inni jól tudott, Chicago, Ind.

A rajzpályázat eredménye

Józsi bácsinak nagy örömet szerzetek, fiuk, leányok, avval, hogy olyan nagy számban vettek részt a rajzpályázaton. A csodabogarat nem volt könnyű dolog kisebbítve vagy nagyobbitva lerajzolni, de azért meglepő sokan lerajzolták nagy sikerrel. Még mindig érkeznek pályázók, ennél fogva azt, hogy ki nyerte meg a legjobb rajzok beküldői közül sorsu-vas utján a kitiűzött szép könyvet, azt csak a következő mellékletben tudatom.

Eddig örömmel látta Józsi bácsi a következők rajzpályázatát: Ehrenwald Margit, Akron, O. Sárközi János, Akron, O. Haguta Anna, Cleveland, O. Vida Juliska, Vida Erzsike, Vida Rózika, Grand Rapids, Mich. Simon László, Chicago, Ill. Mihály Jolánka, 501-143rd St. E. Chicago, Ind.

Varga S., Portland Point, N. Y. Farkas Mariska, Muskegon Heights, Mich. Papp Gyula, Riversville, W. Va. Ilyés Etelka, Cleveland, O. Weinberger Jack, Clarksburg, W. Va. Tóth József, Wyandotte, Mich. Farkas Gyula, Bretz, W. Va. Kocsák Gyula, Munhall, Pa. Kovács János, Ecorse, Mich. Vadas András, South Bend, Ind. Julon Seloge, Kalamazoo, Mich. Késik Ethelka, Kalamazoo, Mich. Majoros József, Harpersville, O. Horváth Irénke, Youngstown, O. Bumbulucz Margitka és Bumbulucz Józiska, Sharpsville, Pa. Bertalan Béla, Cleveland, O. Nagy Erzsike, Glen Alum, W. Va. Gregus Ferenc, Columbus, O. Strong István, Columbus, O. Tatár Mariska, South Bend, Ind. Laczkó István, Joliet, Ill.

Werner István, Joliet, Ill. Werner János, Joliet, Ill. Rostás Mariska, Unionville, O. Tóth Géza, Cleveland, O. Katona Frigyes, Windber, Pa. Szűcs Pista, Honey Brook, Pa. Szűcs Erzsike, Honey Brook, Pa. Jakab János, Whitesett, Pa. Zsarnay Viktor, Cleveland, O. Horváth Annuska, Racine, Wis. Neri Juliska, Binghamton, N. Y. Molnár Gábor, Gloucester, O. Gall Ferenc, Lilly, Pa. Katona Józka, Duquesne, Pa. Tóth Gyula, Slickville, Pa. Lipták Jani, Lucernemines, Pa. Koller Helénke, Cleveland, O. Zubkó Lajos, Cleveland, O. Szoka Erzsike, Chagrin Falls, O. Menzal Rozika, Grafton, O. Tóth Pali, Rayland, O. Kőszegi Lajos, Harpersville, O. Kovácsik Palkó, Chagrin Falls, O. Nagy Róza, Sharon, Pa. Lillian Place, Akron, O. Bogyus Zauszika, Akron, O.

Jezel József, Lackawanna, N. Y. Martonyi Béla, Cleveland, O. Soltész Margit, Toledo, O. Németh Rózika, Cleveland, O. Hász Ferenc, Collinwood, O. Nevelinecz József, Chicago, Ill. Császár István, Cleveland, O. Császár Imre, Cleveland, O. Pavelka Rózika, Fairport Harbor, O. File Erzsike, Kalamazoo, Mich. Beznica János, Lowell, N. J. Kaply Irma, Highland, Ill. Koleszár Miklós, Whiting, Ind. Dienes Zauszika, Cleveland, O. Tames Erzsike, Cleveland, O. Obrofta Manczi, North Tonawanda, N. Y. Prekler Annuska, Fairport Harbor, Ohio. Foley Annuska, Dunmore, Pa. Kreiner Mariska, Akron, O. Mártha János, Cleveland, O. Paczolai József, Duquesne, Pa. Bodosy Lajos, Copley, O. Kovács Rózika, Ecorse, Mich. Varga Katia, Edwardsburg, Mich. Varga Józsi, Martins Ferry, O.

VIDÁM PILLANATOK

— Beteg voltál, Ilonka?
— Igen, a mama flastromot ragasztott rám.
— Hol?
— A fürdőszobában.

BIZALMASAN.

— Hát látja, engemet elgájtolt egy gépkocsi, s sokáig azt sem tudtam, mennyire vagyok megsérülve.
— Az orvos mondta meg?
— Nem. Az ügyvédem.

IGAZ.

Hadnagy: Mi a katonai első teendője, ha kora hajnalban riadót fújnak?
Ujone: Jelentem alásnan, káromkodik.

A JÓ FALUSIAK.

Pál gazda: Hát mondja csak sógor, mit adtak a színházban?
Pista sógor: Hát színházi jegyet, sógor.

BOROZÁS KÖZBEN.

— Láttad volna, hogy örült az asszony... Az övöntől szólni sem tudott.

— Tévedsz. Nem örülhet az asszony, amikor nem tud beszélni.

MAI GYEREK.

— No, tudod-e már Petike, hogy a gölya kis testvérkét hozott neked?
— Oh nagymama, hát te még hiszel az ilyen ostobaságokban?

INNEN-ONNAN.

Rendő (letartóztat egy házaspárt, akik verekedtek az utcán): Nem szégyellik magukat?... Tízszésséges emberek az ilyenem otthon végzik el!

A kis Emma eltévedt a városban. Keresi az atyját, akit elhagyott. A szembejövőktől kérdezi:
— Kérem nem láttak egy bácsit egy kis lány nélkül erre jární?

Egy ur, aki "kis meglepetést" visz haza.

— Ne haragudjon, biztos ur, a gyorsjáratért. Megszöktettem a szeltheartomat.
— Rendben van. Nem bántom. Később ugyanis fájdalmasan fog erre az utra emlékezni.

MAJD MEGTUDJA.

— Remélem, a férje megbánta, hogy magát megütötte...
— Még nem tudom. Majd megmondja, hogy ha kieresztik a — kórházból.

— Mit csinálsz?
— Ringatól a gyereket.
— Mióta?
— Egy órája.
— Gazember, egy órával ezelőtt a gyerek még velem aludt!

EZ IS VICC.

— Hallottad, hogy Puskás agyonlőtte magát Chicagóban?
— Clevelandi: Hallottam.
— De jó füled van!

MENTEGETŐZÉS.

Orvos: Volt itt valaki!
Inas: Egy öreg ur.
Orvos: Az a gyomorfekélyes!
Inas: Nem néztem bele.

— Szálljon fel néni. Olcsón fogom felfordítani.

A dzsigoló, a férfitáncos

A párisi unatkozó asszonyok vezedelme. — Amerikában "lounge lizard" a neve. — Behálózza az unatkozó és táncra vágyó fiatal asszonyokat és drágán megfizeteti a maga diszkrécióját. — A dzsigoló a válóperek hőse.

A DZSIGOLÓT Amerikában "lounge lizard"-nak hívják és közismert régi típus a nagy városok előkelő tánchelyein, szállodáiban. A foglalkozása az, hogy táncoljon az unatkozó asszonyokkal. A mesterségbeli felszerelése a táncutódás, az előkelő megjelenés, a választékos öltözet és a lelki sivárság.

A dzsigoló, azaz lounge lizard Amerikában is sok bajt csinált már. Sok házassági botrány volt az egyik indítóoka. Azonban az amerikai közönség a pletyka és a házassági botrányok dolgában nem annyira érzékeny, mint például a párisi közönség.

Ezért a dzsigoló Párisban sokkalta nagyobb bajokat csinál, mint itt. Amerikában, amint azt egy előkelő francia fiatal házaspárnak a legutóbbi válási botránya is igazolja.

A párisi sajtó mindjárt neki is szalad a dzsigolóknak, mint intézménynek, kijelentve, hogy közbotrányról nem egyéb és nem való másra, mint arra, hogy az emberiségnek legszelejtésebb eleme, a férfitáncos gazdag asszonyokra vadászassék, akiket kész prédáivá tesz az, hogy túlságosan hívei a modern kor táncművészetének.

A dzsigolóknak, mint megállapítottuk, első kelleke az, hogy jó, fürgé pár lába legyen, hogy ezek a lábak nagyszerűen tudják járni a különböző jazzokat, shimiket, tolilikat s más egyéb modern korbéli örült táncokat. Olyannyira nagyszerűen kell mindezeket érteni a modern dzsigolóknak, hogy a tánc mindenképpen hatásos legyen, még akkor is, ha a táncosnő nem áll a táncutódás dolgában, hogy úgy mondjuk, a helyzet magaslatán.

Amennyiben a nő is jó táncos, természetesen, hogy a tudásnak ez a követelménye elesik. Azonban az elsőrangú táncutódás nem általános a hívatásos dzsigolóknak az áldozatai között. A jó táncosnőnek utig elegendő táncosok, mulattatójuk akad a saját ismeret-ségi körükben is.

Az igazi áldozat típusa azok a nők, akiknek botfüllük van a zenéhez, akiknek a mozdulataiból hiányzik a ritmus, a báj, ami a szép táncnak az elengedhetetlen kelleke.

Ha a saját mesteri tánc folytán sikerül a dzsigolóknak az ilyen nővel szemben úgy beállítani a dolgot, mintha a siker országlársa a nő lenne, akkor már félig meg is nyerte a csatát.

Ekkor jön azután néhány jól kiszámított és nagy ravassággal leadott finom bók, a mi még csak tetőzi a máris kedvező hatást. A modern táncok intimitása, bensőséges mozdulatai teszik azután lehetővé azt, hogy lassanként bizonyos fajta bizalmasabb viszony alakul ki a dzsigoló és a jövődöbeli áldozata között.

Az erős akaratú asszonynál ez természetesen nem sokat jelent. Mert ez a maga akaraterejével bármely pillanatban véget szakíthat az esetleg csak látszólagos viszonyoknak. Azonban a táncosnő, de akaraterejével kellőképpen meg nem áldott asszonynál már egészen másképpen áll a dolog.

Hogy azonban a dzsigoló nem tiszteltetelmő osztláának a tiszteletünk minden hiánya mellett is némiképpen igazságot szolgáltatassunk, meg kell említenünk azt, hogy kétféle fajtája van a nemes foglalkozásnak. A párisi nagy éjjeli vendéglőkben, ahol táncolni is szoktak, mindenikben van hat vagy hét jól öltözött elegáns fiú, akiket danseu-soknak, táncosoknak neveznek és akik tulajdonképpen fizetett dzsigolói az illető vendéglőknek.

Ezeket nem közvetlenül fizetik az illető

nők, akik velük táncolnak, hanem a vendéglő az ételszámlában, számítja fel nekik a táncszolgálatot is. Ez a körülmény nem egyszer komplikációra is vezetett olyan asszonyokkal szemben, akiknek eszükágában sem volt megengedni magunknak ezt a költséget s akik tulajdonképpen nem is tudták azt, hogy fizetett táncosok is vannak a világon.

Megtörtént ugyanis, hogy a fizetett táncos táncra kért kíséret nélkül megjelent hölgyeket, anél-

zati báránynak készül. Ezt csak akkor tudja meg, amikor már késő rajta segíteni.

A dzsigoló sikerének első állomása az, amikor az áldozatával el tudja hitetni azt, hogy kompromittálva van. Ekkor már a gyenge akaraterejű áldozatokat igen könnyű ténylegesen olyan helyzetbe hozni, amely a kompromittálásnak látszatát adja.

Az erősebb akaraterejűek a dolognak ebben a stádiumában elsáncolják magukat, legfeljebb nagyobb összeg kárpótást fizetnek. A dzsigolóknak azonban mindkét esetben csaknem egész biztosan kijár tetemes pénzösszeg "hallgatási díj" fejében.

Ilyképpen mi sem természetesebb, mint az, hogy a dzsigolók különös előszeretettel keresik ki az idősebb férjeknek fiatal feleségeit, ami meglehetősen mindennapi körülmény Franciaországban.

A ravasz dzsigoló a táncstermek intimus légkörében meglehetősen könnyen kijátszhatja magát a fiatal asszony "lelki társának" és ugyanabban az atmoszférában természetesen könnyen meg is tarthatja azt.

A dzsigoló, a világfinak könnyed elegánciájával mindjárt az elején kfejtí, hogy nemcsak táncos, hanem egyben nagyszerűen lovagol is, tenniszszek, uszók és megfizetve érzi magát, ha öngnagságának bármiben is a segítségére lehet.

Mindez sokszor eleinte a legnagyobb nyilvánosság mellett megy végbe. A férj esetleges ellenvetéseit az asszony rendszerint az-zal tromfolja le, hogy "ha már te nem jössz velem ilyen helyekre, mást kell találnom, aki elvisz oda."

Végéreményében azonban a nyílt játék nem tartozik a dzsigoló lélektanához és foglalkozásbeli módszeréhez. Neki titokzatossg kell, amely azután a gyanúnak lehető a szülőoka.

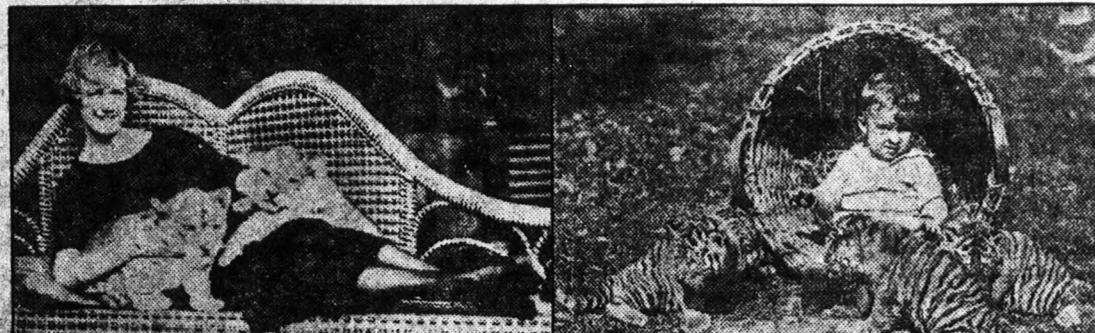
Titokzatos találkozások, rendezvousingok következnek, amelyeknek a során mi sem könnyebb, mint az, hogy a dzsigoló a maga bűntársaival olyan jeleneteket rögtönözön, amelyek nyilvánvalóvá teszik azt, hogy az asszony kompromittálva van.

Mert előbb-utóbb, de egészen bizonyosan rájön az áldozat arra, hogy a dzsigolóknak más szándéka nincsen, csak az, hogy pénzét szerezzon, hogy az áldozatából minél több pénzt szaroljon ki.

Csaknem bizonyos azonban, hogy mindaddig, amíg könnyelmű asszonyok vannak, élvezetvágyók, addig nem veszik ki teljesen a dzsigolóknak, ennek a modern jól öltözött kapcabatyárnak a kártékony típusa sem.

DIVAT és MŰVÉSZET

SZENZÁCIÓ — Itt a legújabb! Londonban ifjú oroszok érkeztek a napokban Afrikából. Az ifjú vadállatok rövidesen nagyon népszerűk lettek, különösen a hölgyek körében. A hölgyek, mint az a képen is látható, agyon dőlgetik a macskafajta kiváló képviselőit.

LONDONI esetnek azonban van párja! Még pedig Washingtonban. Az itteni állatkertben viszont ifjú ligriek szerepelnek, akik a gyermekeknek nagy barátai. S a gyermekek nemcsak, hogy nem idegenkednek ez ifjú bestióktól, hanem nagyon is melegen barátkoznak.

DIVAT!
A hal óráján Miss Fiainta De Sora, a Spanyol táncosnő látható, a mint monolyogva és kezes mozdulattal legyezve magát, egy estélyi belep mutat az irigy hölgy közönségnek. A második sor jobb szélén képe ezintén divatkép. Téli kabátot ábrázol a legújabb divatu kabátot, amiért Párizsban egyszerűen megőrülnek, a nők. Hogy Párizsban mennyire hómolyan veszik a hosszú szoknyát, azt semmi se igazolja jobban, mint ez a kép. Ennek a kabátjának az alja valószínűleg sápi a földet.

MŰVÉSZET!
A művészetet a közép-képen táncoló Miss Blake képviseli. Nemesen a táncosnőnek, a táncnak magának is igen sok híve van. A táncosnőnek azért, mert nagyon kedves, a táncnak azért, mert, azt mondják a szakértők, grációzusabb, könnyedebb és finomabb dolgok ők még nem láttak. Espagnollának hívják a táncot, de ugyanezért erővel a pillangó táncnak is elnevezhetik volna. Olyan furgo és annyi ügyesség követel. Igaz, hogy Miss Blake az összes erre vonatkozó követelmények megfelel.

Michele Martino, egy olasz szobrász, Dr. Stephen Smithnek, a Public Health Service-nek a La plótájának a domborművét készít.

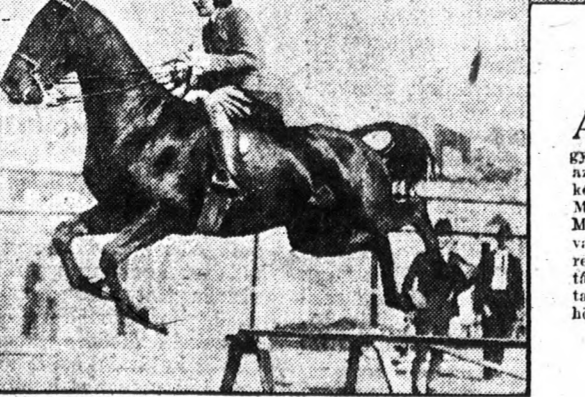
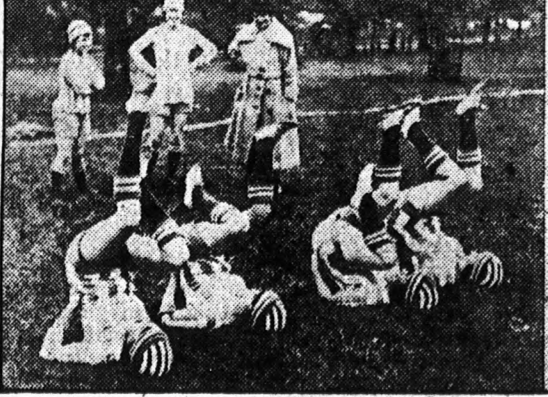
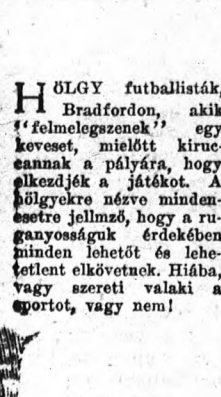

A művésznek, Hollywoodon, ezennel azt a kluzsút is aláírják a szerződésükben, hogy nem fognak erkölcstelen életet élni.

A két "legújabb". A baloldali képen, a színe dominál, a közönség pedig a pajmna. Mindenki szabadon változhat. Azt veszi fel, ami legjobban megfelel neki.

E kis "kéj-utazó" régi barátunk, az ifjú kedves és tehetséges Bebe Daniels, aki nemesen színésznőnek, moziszínésznőnek, de pajmna, szintén elbáran.

HÖLGY futballisták, Bradfordon, akik "felmelegsznek" egy keveset, mielőtt kiruccannak a pályára, hogy elkezdjék a játékokat. A hölgyekre nézve mindenestre jellemző, hogy a ruganyosságuk érdekében minden lehetőséget és lehetőséget elkövetnek. Hiába, vagy szereti valaki a sportot, vagy nem!

A TULSAI, Okla. urlovas versenyeik győztesei. Midőnt, a mint az utolsó gótot veszi, tükéletes formában. Miss Marion Jones lovagolta Midnightet és a lovaglása van beigazolta azokat a reményeket, amelyeket a hírség minden egyes tagja fűzött ehhez az ifjú hölgyhez.

ZUZ és BOX

Irta: Szöllösi Zsigmond

ZUZ eszöndesen ballagott a temető kőfala mellett, a mely mögött a holdfényben úgy villogtak ki a márványobeliszek csúcsai, mint mezev figyelmében álló örök szuronyhegyei. Ezek nyilván azért állnak őrséget, hogy a halottak idején ki ne surranjanak a temetőből és el ne fecsegjék a nagy titkot, a melyre az élők oly kíváncsiak. Zuz nem bántotta ez a szigorú titokörzés. Ő mindjárt meg fogja tudni: bár nem éppen a reá való kíváncsiság hajtotta ide. Keze a zsebében a töltött revolvert szorongatta a köpenyénél alatt és kézen volt az elhatározásával. Zuz szerelmes volt, boldogtalan és ötven esztendő. De ezt a helyet már harminc év előtt kiválasztotta. Akkor már járt így a holdfényben, a kőfal mellett ugyanennek a bánatnak égő tüzevel a szívében. Akkor husz esztendő volt és a nő, aki kinevette: harminc. Hogyan történt, hogy akkor még se halt meg: nem fontos. Egy leány is járt ott véletlenül a temető mellett, aki valamiért el-késétt valahol és a feleletől szinte ájudozva tartott hazafelé. A letelemből udvariasság parancsa volt, hogy ezt hazakísérje és azóta — csak most jött vissza már kicsit kopaszon és kicsit deresen. De most a nő, aki miatt a zsebébe dugta a revolvert, tizenkilenc esztendő volt és mikor megfogta a kezét, nem kacagott; hanem halálos jeges rémülettel nézett rá és úgy elfutott, mint-ha magányos erdei sétán hirtelen segélykiáltást hallott volna a sűrűből.

Mint egy zsendár. Zuz megrögteneve ledugta hátra. Magas, görnyedthajú ember állt mögötte, a kinek köpeny helyett rongyos szélű, vedlett ágyterítő volt a vállán. Zsirus, hepe-hupás kemény zárlapja karinjából kilátzott a dőrt, a fejét, arcát szürke szőr-bozót borította, a szeme alja le volt csuszva és vörös volt, mint valami friss seb. De harsányan nevetett és vidám hangossággal mondta:
— Szervusz, Zuz! Mit botorkálsz itt úgy, mint egy boldogtalan szerelmes tescsó, aki a temető kapujába megy, hogy ott agyonlője magát?
Zuz a szégyen ijedségével meredt rá. Az embertől nem ijedt meg. Megismer-te. Ez lox volt. Egykori iskolatársa, a kivel az érettségijük tíz éves évfordulóján szokott találkozni. Már az első találko-zón ilyen volt. De a következőkre is elment, mint nyilván mindenüvé, ahol alkalom vagy kilátás volt rá, hogy ihas-sék. Box úgy látszik, gyorsan pályát vá-

ta neki. — Persze. A gondok... Azok a gondok... Igen. Neked bizonyosan vannak gondjaid. Az ilyen renies, jóra-való embernek mindnek van... Gond... gond...
Furesa hangon, szinte pengetre mon-dotta, mint valami különös, érdekes zen-gelő, idegen szót.
Zuz pedig lassanként kibontakozott a zavarából, kapott a magyarázatot:
— Igen. A fejem. De...
Egy pillanatra megakasztotta benne a szót a röstellkedés. De furdalta valami aggodalmas kíváncsiság és bár akadozva és alig hallhatóan, mégis kimászott be-lőle a kérdés.
— ...mért mondatd azt?... Hogy jutott olyasmi az eszedbe?
Box meglebbentette a vállán az ágy-terítőt és nevetett:
— Csak tréfából persze!... Csak tré-fából! Hát hogy is mondhattam volna másként? Azon mi már túl vagyunk pajtás!... Azon már túl!... Szerelm!

mint egy bonvivánté. A nadrágod éle-re van vasalva. Solyemzsekendő a ka-bátzsebben... Világos kamásni... Parfón!... Talán még a hajadat is fo-szodt?... Mi ez?... Ötven esztendő es-tendőben?...
Megtint megcsóvalta a fejét. Azután egyszerre vállat vont, megint karon fogta Zuzt, továbbá cipelte és egészen megváltozott hangon folytatta:
— Különben nem is baj!... Mért nem foglalkoznál velük, ha jól esik... Ötven esztendővel is lehet! De jól vi-gyázz!... Ötven esztendővel korban már csak úgy szabad, ha sikerül. Ha szer-csedés van. Akkor is tragikus. A szer-lem mindig tragikus... De ezt a tragé-diát még ki lehet bírni. Tul lehet bírni. De ötven esztendővel korban boldog-talan szerelmek lenni, ez több, mint tragikus! Ez kómius! Akkor ki kell szaladni a világból.
Zuz úgy összekulcsolt, hogy a másik hirtelen utánakapott.
— Megbotlottál? Vigyázz, mert be-töröd az orrod!... Persze, te nem iszol. És óvatosan, vigyázza járn a föld-dön csak az tanul meg, aki inni szo-lott.
Most sokáig hallgatva ballagat egy-re beljebb a városba. És elmult egy negydedre, mikor Box megint foly-tatta:
— Rendes ember legjobban, ha ilyenkor már nem is jár idekint. Rendes ember, komoly ember, ha beestelődik, menjen haza és húzza be maga után a kaput és ne törődjék azokkal, a kik a sötétben járnak, futnak, botorkálnak, suttognak és egymást kergetik. Rendes ember, ha besötétedik, aludjék és ne vörösözzön, mint a tolvajok, a szerelmek, az iszákosok és egyéb rendet-lenek.
Odaértek a Zuz háza elé és Zuz egy-gedelmesen felvitte a vendégét. Teát főzött neki.
— Gyöngén szeretem — mondta Box. — Csak egy kanálka teát kérek bele.
Zuz úgy csinálta, a hogy vendége kívánta. Teleöltötte a csészét rummal és egy kanálka teát öntött a rumba.
— Így kedvelem — mondta Box és egy hajtásra magába öntötte. — Hálni pedig az előszobában óhajtok, mert ott nincs semmiféle fekvőhely és az ember reggel gyorsan megvan a felke-léssel. Nem szeretem a hosszú cihel-őst.

Máriák

A múlt ködéből úgy nézel rédm,
Tóparti Mária;
nyári dél és fátyolú a fán.

Szikkák között a szivemre mutattál
Mária a Hegyen;
ahogy akartad: úgy legyen, úgy
legyen.

Láttad a két bokrot összenőni
Mária a Ligetben;
összenőttünk és sirtunk mi ketten.

Magasan élsz az emberek fölött,
Mária a Toronyban;
engedj magadhoz! Hadd nézzek el
ottlan
a Tó fölött, a Hegy felé, a Ligeten,
Mária a Toronyban;
ahogy akartad: jól van, jól van.

SZEGEDI ISTVÁN.

ÖRÖM

ha az óhazának hirt hallanak
amerikai rokonaitól, de

KÉTSZERES ÖRÖM

ha az amerikai rokonok pénz-
segítségét is küldenek.

**AZ AMERICAN UNION BANK
LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYOR-
SABBAN UTALJA ÁT A PÉNZT
MAGYARORSZÁGBA R M E L Y
RÉSZEBE.**

KÖZJEGYZŐI ÜGYEK pontos és
lelkimemeres elintézése.
HAJÓJEGYEK a legjobb vona-
lakra eredeti áron.
FELVILÁGOSÍTÁST ÉS TANÁ-
CSOT INGYEN ADUNK.

**AMERICAN UNION
BANK**

Németh János, elnök.
Fűlék: 10 East 22nd Street
a Bankpalotában.
Fiók: 1597 Second Avenue
Corner 83rd Street
NEW YORK.

Sokat hallottam róla... De igazán nem akartalak megsérteni. Tudom, hogy ötven esztendő vagy. Rendes ember. Komoly ember. Tekintélyes ember... Ilyen boldogság... Csak tréfálat pajtás. Én mindig tréfálok, mert soha nincsen gondom.
De közben, miattal hosszú léptekkel sietve vonszolta magával Zuzt, aki csodálatos elnyedtséggel, engedelmesen, szinte aláutasan baktatót mellette, — oldalvást élesen, firkészőn, ryankodva mustrálta. Zuz érezte ezt a tekintetet és nem merte fölemelni a fejét zavarában és retentő szégyenében. Ugy ment a hőröghas, rongyos ember mellett, mint egy gyerek, akit almalapáson ért a nevelője. A néma, gyors menésben elhagyták a kőfalat és egy utcakereszteshez értek, a melynek mind a négy sarkán és a közepén is lámpák égtek. Ézen a világos helyen Box hirtelen megállt, eleresztette a társát. Kereszte fonta a karját és kissé lehajolt fejét, összehuzott szemmel erősen mustrálta. Bozontos képe olyan volt, mint egy sündisznó háta, mikor minden tuskéjét kireresztzi. Zuz meglepetten, szinte megterpanva állt előtte, östönösen a válla közé húzott fejét. Box pedig csak mustrálta a nagy bolyhos szemöldöke alul, egy darabig hallgatott, aztán megcsóvalta a fejét és eszöndes, dörmögő hangon szólalt meg:
— Mi ez?... A nyakkendőd olyan,

— Bizonyosan a fejed fáj — mond-

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországra

Koronákban
és
Kézpénz-
Dollárokbán.

BETÉTEK

Hajójegyek
minden vonalra

KISS EMIL
BANKAR
133 SECOND AVE
NEW YORK

A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL

Praktikus ujdonságok

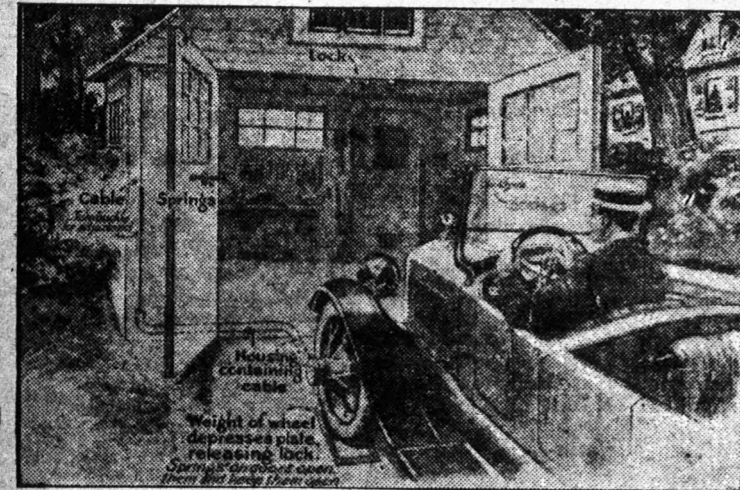
KÉNYELMI szempontból utó-
érhetetlen s z e k e z e t e t
esztelt ki egy autó tulaj-
donosa. Nem tetszett ne-
ki, hogy mikor este haza-
tér, és ki kell szállnia a kocsiból,
mielőtt azt a garagében elhelyezi.
Ugy oldotta meg a kérdést, hogy
a garage-ajtókat erős rugókkal lát-
ta el, amelyek kifelé tolják az
gyébként ugyancsak rugóra járó
reteszelt záró ajtókat. A retesz-
ből drótkötlet vezetett, csigákon
átvetve, egy a földben elásott eső-

az ember az övéhez kapcsolja,
könnyen nyulik annyira, hogy min-
den nehézség nélkül kizárható a rá
erősített kulccsal az ajtó.

Sok fejtevést okoz a gondos szü-
lőknek, hogy vigyék magukkal
apró gyermeküket, amikor autón
kikocsiznak. A kocsinyak semmi
esetre sem utaznak valami kényel-
tlenül, ha ülben tartják őket s a
szülőknek sem pihenés a kocsizás,
a gyermekkel folyton bajlódni kell.
Egyik autótulajdonos valóságos

ezek segítségével van az egész szer-
kezet hozzáerősítve a kocsii padló-
jához.
Egy másik praktikus apa valóság-
os kis kretreket készített a gyer-

van vonva vitorlavászonnal, olda-
lán és teteje pedig sírú drótháló-
ból készült. A két végén lévő vi-
torlavászon háromszög alakban
nyulik fel s a végébe vert rézkari-

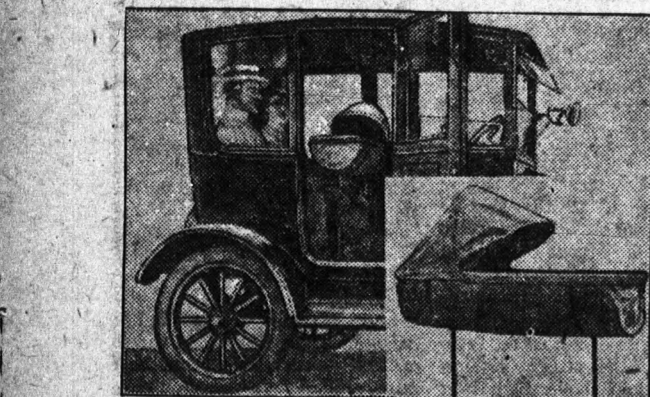
Az autó kerék nyitja ki a garage ajtókat

vön keresztül a bejáró utba el-
lyesztett acélmezőhöz, amelynek
egyik oldala sarkvasakon, a másik
oldala pedig szintén erős rugón
nyugszik. Amikor a kocsit első ke-
reke rákerül az acélmezőre, ez
meghúzza a drótkötletet, amely a
reteszt megnyitja. A többi mun-
kát elvégzik azok a rugók, ame-
lyek az ajtókat kifelé tolják. A
bezárás csak úgy történik, mintha
semmi különös szerkezet sem volna
az ajtókon, mert a retesz minden
nagyobb erőmegfeszítés nélkül he-
lyére pattantható.

Nyújtható kuzalénc

bölcsöt szerkesztett házilág, nagyon
egyszerűen, de célszerűen. A tulaj-
donképeni bölcső vitorlavászonból
készült s ellenzóval van ellátva. A
bölcső tartója vagy lába pedig két
gázcsőből van, amire félköralakúra
hajlított laposvas van úgy erősítve,
hogy a cső és laposvas közötti ösz-

Gyermekágy

képén is látható célszerű kulcs-
láncot, amelynek szemét apró ru-
gókra csavart zongorahúrökből eső-
pálta meg. Aránylag rövid a lánc,
hogy nem alkalmasan s ha

szekőbe nem teljesen szilárd, ha-
nem közbeesik egy acélrugó, ami
megakadályozza a túlságos rázó-
dást. A két cső alsó vége egy-egy
beszűrt "U" vasra csatlakozik s

A gyermek-kretre.

mekének, amit otthon hintaágyként
használnak, ha pedig autókirándulásra
megy, a kocsii felhőgődjébe erősít.
A kretre alaku játékszoba és ágy
kerete keményfából készült s be-

káknál fogva könnyen akasztható
fel, hogy mint hínlát használják.
Mindkét szerkezet jól ki van pár-
tázva, hogy kényelmes fekvőhelyül
szolgáljon az ifjú nemzedéknek.

Ösztön és érzés a növényvilágban.

Irta: ZOLTÁN VILMOS.

MINDEN szerves lénynek, legyen
az bár állat, vagy növény,
valamennyi életfunkciója az
önfentartás és a fajfőntartás
két hatalmas természeti törvényére
vieszt vissza. E két cél érdekében típ-
kalkoznak, védekeznek esetleges ellen-
segeik ellen, szeretkeznek s gondos-
kodnak utódaik jóvoltáról.

A növényekről állítva mindez kissé
különösen hangzik, noha már nemcsak
a rejtélyes tünetek okát kutató ter-
mészetudós, hanem az olvasottabb és
gondolkodó természetbarát is tudja,
hogy a növényektől bizonyos korlátolt
cselekvőképeséget megtagadni nem le-
het. A mimóza szemmel látható ösze-
rezenése, a napraforgó virágának a
nap felé való fordulása, a rovarvív
növényeknek a rovar megragadására
irányuló mozdulata, bizonyára több
mechanikai tünettől, noha e kétségte-
len cselekvések lényegét és mozgató-
eréjét a tudomány ma még nem ismeri.

A növénybiológusok sejtik, de mind-
céljig kimutatni nem tudták, hogy bi-
zonyos fokig s a szó korlátolt értele-
mében a növény is érez s így éppen nem
horribilis tévedés a növények ösztöne-
ről beszélni.

Az a föltevés, hogy a növények, ha
nem is az állatra vonatkoztatott érte-
lemben vett érző- és értelmi képessé-
ggel, vagy legalább az ösztön valami
alacsony fokával bírnak, mindig ösz-
hangba hozza az önfenntartás és a faj-
főntartás törvényének irányító kény-
szerével, világot vet a növényvilág szá-
mos oly tünetére, melyek egyébként al-
kalmatlan arra, hogy bennünket a leg-
nagyobb ámulatba ejtsenek.

A növényvilágban eddig ismert leg-
frappánsabb fiziológiai tünet a mimóza
fontemlített öszerezenése. Ez a rend-
kívül érzékeny növény a szó szoros ér-
telmében megrázkódik, ha valaki hozzá-
ér s közvetlenül az érintés után vala-
mennyi levele az úgynevezett nyugó-
helyzetet veszi föl, azt, melyben hosszú
időben vagy éjnek idején a pillangó-
virágnak szárnyait leveleit láthatjuk.
A megriadt növény levelei aztán csak
később, ugyancsak az izgalom elmúltá-
val térülnek szét s veszik föl ismét előb-
bi helyzetüket.

Nem kevésbé érdekes s csaknem
célutadatos cselekvőképeségre vall az
a mozgás, melyet a Drosera rotundi-
folia (keréklevelű hármatfü) nevű
rovarvív növény levelein látható mi-
rigyinyulványok végeznek olyankor, a
mikor a levélre rovar kerül. E nyul-
ványok ugyanis rögtön ráhajolnak a
rovarra, azt átnyalabolják, odaszorit-
ják a rovar fölött összecukódó le-
vél falához, melynek váladéka aztán
földöli a szó szoros értelmében meg-
emésztja az elpusztított rovar lágó ré-
szeit. E munka végzetével aztán a
levél újra kinyílik.

Hasonló ehhez a szintén rovarvív,
Délikarolinában honos Vénusz légy-
esapója (Dionea muscipula) eljárása,
melynek levelei a rájuk szállt légy,
szunyog vagy egyéb rovar fölött
könyvszerűen és gyorsan összecsa-
pódnak s csak akkor nyílnak szét
ismét, mikor a rovar elpusztult s a
növény a "használható táplálékanyagot"
már kiszívta belőle.

Nem ily megdöbbentően meglepők,
de megfigyelésre a legnagyobb mérté-
kben érdemesek azok a mozdulatok,
melyeket számos növény azért végez,
hogy a nap éltető fényének és mele-
gének mennél jobban és mennél hosz-
szabb ideig legyen kitéve. Közmondá-
sossá lett példa erre a napraforgó
(Helianthus annuus), mely virágát
mindig a nap felé fordítja s ilyképp
reggeltől estig követi a nap futását,
kétségtelenül azért, hogy virágányér-
jében a magvakat minél előbb és tö-
kéletesebben megérelje a nap melege.

A növényi és állati élet közötti kü-
lönbség lényegileg különben sem le-
het nagy, ami kitűnik abból, hogy
ami káros az egyikre, ugyanilyen
hatással van a másikra. A növényi
életre épp úgy, mint az állatra káros,
sőt gyilkos hatású a túlságosan ma-
gas vagy túlságosan alacsony hőmér-
séklet, a villámcsapás, a maró savak,
a mérgek és a mérges gázok, stb.

Azok tehát, akik az állati és növé-
nyi élet közt analógiát keresnek s
érzőképeséget és ösztönt tulajdonítan-
ak a növénynek, alighanem a helyes
úton járnak.

Testgyakorlás a szobában

MANAPSÁG, midőn a test-
gyakorlás számtalan kü-
lönböző ágát úzik, különö-
sen pedig mióta a szabad-
téri atletika oly rohamosan terjed,
a "szoba torna" kezd egyre jobban
háttérbe szorúlni.

Egyrészt az előbb említett ok,
másrészt azon körülmény, hogy a
közönség nagy része vagy nincs
tisztában a szobatornával vagy nem
ismeri el annak hasznos voltát, az
okozói annak, hogy még az arra
hivatott körök is kezlik elhanyagol-
ni a testedzésnek ezen, ugyancsak
vagy legelőbb és mondhatjuk leg-
fontosabb ágát.

Ugy, amint az emberi műveltség-
nek alapja az irni-olvasni tudás,
ugy, amint az építkezésnél a
legelső és a legfontosabb az alap,
a fundamentum, ugy a szobatorna is
az alapját képezi minden olyan
rendszernek, amely hivatva van az
emberi test izomrendszerét kifej-
leszteni.

Tény az, hogy a testgyakorlás-
ban számtalan segédeszköz áll a
rendelkezésünkre, ugy mint: kor-
lát, nyújtó, füles labda, kötél, ge-
rely, diszkosz, stb., de ezeknek az
igénybevétele bizonyos akadályok-
ba ütközik.

Sok esetben nincs megfelelő hely,
nincs megfelelő tanító, nagy a be-
szerzési költség s végül, ami talán
a legfontosabb, ezen segédeszközö-
ket csak egy bizonyos kor (14—16
év) beálta után vehetjük igénybe.

A szobatornázásnak azonkívül még
egyéb hátránya is van és pedig
az, hogy a különböző szerek
használatának megtanulása eset-
leg túl sok időt igényel s azon-
kívül az alsó test kiképzésére
nincs kellő gond fordítva.

A szobatorna mindezen bajok-
kat kiküszöböli. Nincs költség,
nincs hely, nincs időbeli aka-
dály; nem kell tanító s nincs
korhatár, mert már hat éves
korban elkezdhetjük s folyat-
hatjuk életünk végéig.

Tudjuk nagyon jól, hogy a
munka megedzi, megerősíti az
ember izomrendszerét és hogy a
különböző foglalkozások szerint
különböző izmok erősödnek meg
főképen.

A szuszternek rendkívül erős
ujjai lesznek, a kovácsnak a karjai,
a mészárosnak a válla
stb. erősödnek meg leginkább
s viszont ezeknek az alapján,
ha találunk egy olyan foglalkozást,
mely egyformán igénybe
veszi az összes erőnköt, ugy tes-
tünk egyformán fog megerősülni
s egyik izom sem fog a má-
sik rovására túlfejlődni.

Ez a szobatorna alapelve.
Izomrendszerünket, illetve an-

nyitól legegyszerűbb. Természetes
testmozgások összetétele
számtalanszor ismételve a kifára-
dásig, vagyis csinálunk fejforgatást,
míg a nyakunk elfárad, utána kar-
lendítést, törshajlítást, guggolást,
majd fekvő helyzetben vézzünk ha-
sonló dolgokat mindeaddig, míg
érezzük az általános fáradtságot, a
mely egyuttal jelzi a napi gyakor-
latok befejezését is.

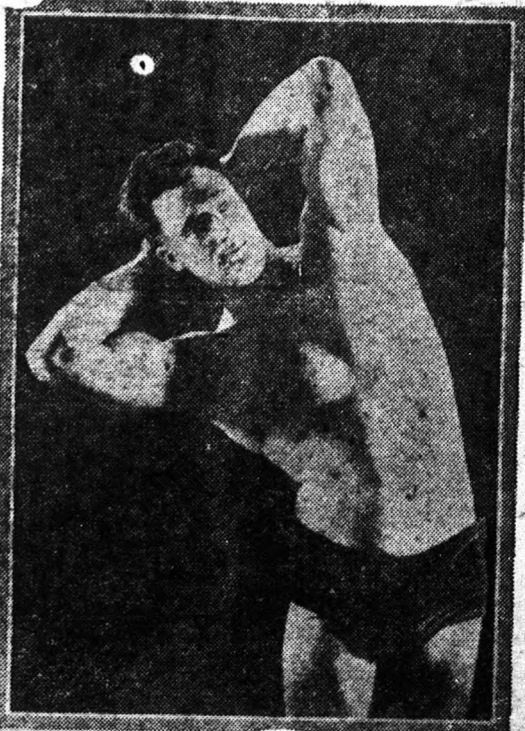
Gyermekeinket már 6—7 éves ko-
runkban részoktathatjuk ezen gyar-
korlatok elvégzésére, természetesen
megmagyarázva ezen gyakorlatok
szükségét és célszerűségét s ha a
gyakorlati testedzéssel párhuzamosan
elméletileg is oktatjuk őket, ugy
gyakorlataikat nem öntudatlan gé-
piességgel fogják végezni, hanem
annak tudatában, hogy kis zenge
testüknek a javára és megerősíté-
sére szolgálnak a gyermeki ész
előtt ezen látszólag érthetetlen
gyakorlatok.

Mellékelt képeinken egy pár
különböző szobatorna-gyakorla-
tot mutatunk be részint álló,
részint fekvő, részint guggoló
helyzetben azon megjegyzéssel,
hogy a képek eredetije nemrégiben
nyerte meg a "Physical
Culture" 1000 dolláros izom-
szépségi versenyét.

Ezen díj elnyerésére ugy
arányos testalkata, mint izmai-
nak kidolgozottsága egyformán
méltatták és saját állításá szer-
int ezen eredményt a szoba-
torna hatásának köszönheti.

tal adózik az ilyen
izomcsodák munká-
jának, mely ezré-
vel túdul megcsodál-
ni a box és a bir-
kózó mérkőzéseket s
a mely közönséget
akárhányszor az ün-
kivüeti lelkesítik
az ilyen produkciók
— ugyanazon kö-
zönség közönyös ma-
rad s egy pillanat-
nyi fáradtságot sem
fordít annak kifür-
készésére, hogy mi
is azon általa annyira
megcsodált erő-
produkció titka.

A közönség egy
más része viszont, ha
tudomást is vesz a

Mint minden testgyar-
korlási ágának, ugy a szo-
batornának is meg vannak
a segédeszközei, amelyek-
nek használatával az ered-
ményt fokozhatjuk.

A legegyszerűbb segéd-
eszközök egyikét képezik
a súlyzók, melyeknek a
használatához nem szük-
séges semmi különös ma-
gyarázat.

Mindkét kezünkben
tartunk egy-egy ilyen
súlyzókat nevezett vas-
darabot s így végezzük

gyakorlati kiképzés ezen az összes gyakorlatokat.
A hatás erősebb lesz, mert a kéz
és kar izmoknak állandóan dol-
gozniuk kell a kezükben tartott
vasdarabok súlya miatt.

Ezeknek a súlyzóknak semmi-
esetre sem szabad neheznek len-
ni, mert akkor idő előtti kifáraszt-
ják a tornázót.

Legelőször 3—5 fontos súly-
zót használni s időnkint a két súly-
zót egy kézbe összefogni.

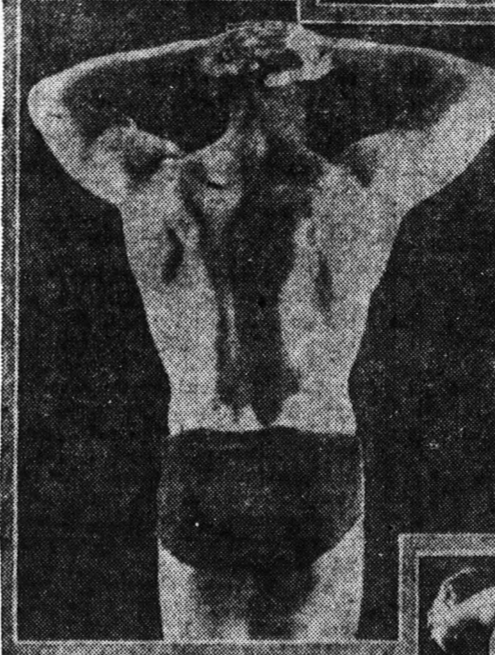
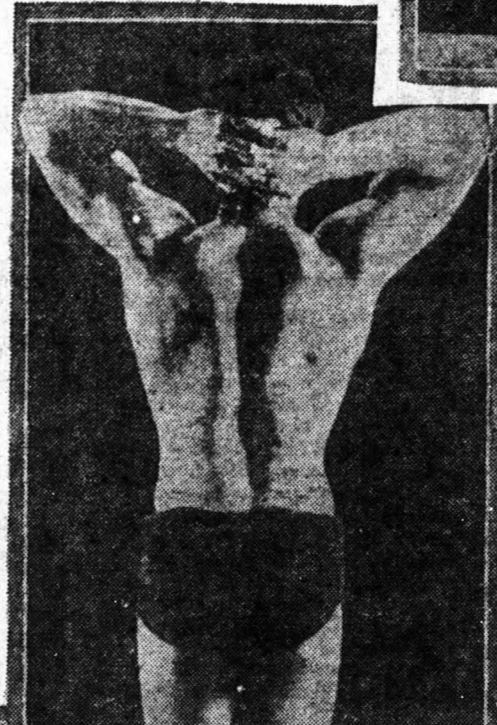
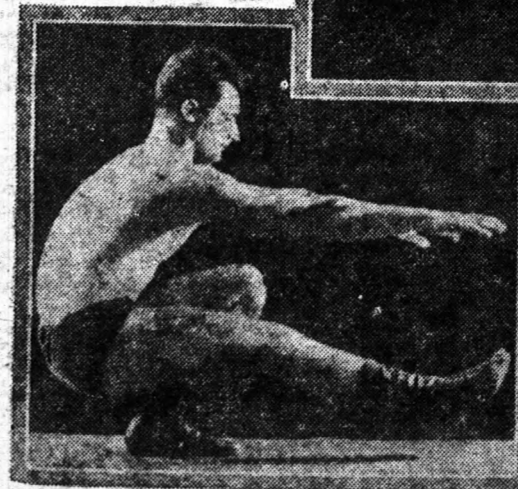
A súlyzók folytatását képezik a
vasbotok, a különböző kombinált
szobatorna eszközök, buzogányok,
rugós készülékek és egyéb berende-
zések, de ezeknek a használata egy-
részt sokszor nagyon bonyolult,
másrészt pedig csak egyes izmokat
bírnak velük kifejleszteni.

A szobatornának s az evvel ka-
pocsolatban kifejtett csoportos sza-
badgyakorlatoknak a németek a
nagymesterei, kik ezen kedvelt
sportágakat mindenfelé magukkal
viszik.

Németországban ezrével találunk
Turn-Verein-eket (torna egyesü-
let), melyek ugyancsak csak sza-
badgyakorlatokkal és szobatornával
foglalkoznak s egy-egy német tor-
naünnepélyen 5—6 ezer tornász
végzi egy s ugyanazon gyakorla-
tot hajszálnyi pontossággal.

A németeken kívül a cseheknek
van a leghatalmasabb tornász (So-
kol) szervezeteik, de habár nem is
olyan nagy mértékben, Európa va-
lamennyi kultur nemzete kultiválja
a testedzés ezen ágát.

Mint minden kezdet, ugy ez is
nehéz. A szobatorna, illetve a sza-
badgyakorlat rendszer eleinte kis-
sé egyhangú és unalmas, de ha le-
küzdjük ezen jelentéktelen akadá-
lyokat s teljes odaadással végezzük
a gyakorlatokat, ugy csakhamar
érezni fogjuk az izomrendszerünk
javuló változását és egy szép na-
pon csak azt vesszük észre, hogy
alig várjuk a napi torna megke-
zdésének pillanatát s az eleinte kí-
gonyolt, lengett gyakorlatokat sze-
retettel fogjuk végezni, mert meg-
győződünk arról egészségünk, testi
és egyuttal szellemi energiánk
titka és ezen kis egyszerű gyar-
korlatokban van létvé.

Hivatásos ath-
léták éppén
ugy, mint az
amatőrök, na-
gyon jól tud-
ják, hogy a
testedzés sike-
rének a titka
ezen egyszerű
gyakorlatokon
alapszik s ép-
pen ezért rend-
szeres napi pro-
gramjukon sze-
replnek is ezen
gyakorlatok.

A nagyközön-
ség túlyomó-
részé azonban,
amely bámulat-

nak minden egyes részét testünk
és végtagjaink mozgatása, fordí-
tása, lengetése által rövidebb-
hosszabb időn munkába vesszük,
kifárasztjuk, vagyis testünket a
természetes munka erősítő hatásá-
nak mesterségesen alávetjük.

Imperfect in original

VASÁRNAP "SZABADSÁG" SUNDAY MAGAZINE

VASÁRNAP "SZABADSÁG" SUNDAY MAGAZINE 11

VERA

Irta: Wallesz Jenő

— Mondd, Vera csókolta már valakit, mielőtt engem csókolta, szeretél már valakit, mielőtt engem szeretél.
— Nem tudom, nem emlékszem. Hogyan is emlékezem, hogy mi volt ezelőtt? Minden szerelmemmel egy új élet kezdődik és az én szerelmem nem lenne igaz és nagy szerelmem, ha én most tudnám, hogy szerettem-e már valakit teelőtt. Hiszed, hogy szeretlek? Ha hiszed, el kell hinnem azt is, hogy nem emlékszem arra, ami ezelőtt volt.

— Hiszem, hogy szeretsz, de nem hiszem, hogy nem emlékszel. Mondd, Vera, szeretted már mást is, másokat is?
— Nem tudom, mit felelek. Mert a kérdésre két válasz lehetséges: az egyik, hogy szerettem, a másik, hogy nem szerettem. Mellyik tesz téged boldogabbá?
— Az igazat mondó és ne kérdezd, hogy melyik a boldogítóbb.
— Az igazat mondjam? És elbírnád az igazat?
— Ne törődj ezzel. Mondd, szeretél már?

— Te, én úgy szerettem, ha boldog volnál és úgy félek, hogy te főnkre tesszed a boldogságodat. Mért akarod tudni, hogy szerettem-e már? Szeretlek, itt vagyok, az ölemben tartom fejedet, csókolak, simogatlak, mit akarsz még! Hát teljesebb lesz attól a boldogságtól, ha tudod, hogy szerettem-e vagy sem?
— Igen, teljesebb lesz.
— Ha ez az árszéd, akkor bizonyos vagy afelől, hogy csak olyan választ kaphatsz kérdéseidre, amilyik beillik a boldogságodba.

— Igen, ebben bizonyos vagyok.
— Ha a válaszban ennyire biztos vagy, miért vagy mégis kíváncsi erre a válaszra? Miért akarod azt hallani, amit enélkül is tudsz? És miért akarsz valamit velem megosztatni, anélkül, hogy magad sem kétkelneél? Ha rendíthetetlen a hited, hogy még nem szerettem mást és másokat, én se erőshibé nem tehetem, se meg nem ingathatom választommal ezt a hitedet. És ha az a meggyőződésed, hogy már szerettem másokat is, a meggyőződésed nem rendíthet meg attól, ha én azt mondom, hogy még nem szerettem másokat. Hidd azt, ami jól csik. Hígy magadnak, vedd igaznak, amire a boldogságodat építetted és ne várd, hogy más is alátámassza ezt a boldogságot. Barnabás, nem jobb, ha a te boldogságod csak töléd függ? Most csak egy ura van a boldogságodnak és ez az ur te vagy. Miért akarod, hogy két ura legyen, miért akarod, hogy más valaki bármely pillanatban elvehesse töléd azt, ami most a maga teljességében csak a tiéd. Könnyelműség lenne, ha a boldogságodat kiszolgáltatnád nekem és én a szélessyeim szerínt játszhatnám azzal. Egy mondat, egy szó, amely mást mond, mint amit te vársz és vége a boldogságodnak. Barnabás én nem akarom tudni, hogy melyik válasz kedvezőbb nekéd. Nem akarom tudni, mert még bennem is van annyi gonoszság, hogy holnap az

ellenkezőjét mondjam annak, ami téged boldoggá tett tegnap.
— Vera, hát olyat is mondhatnál, ami boldogtalanná tesz? Hát mondhatnál egyebet is, mint az igazat?
— A szerelmem nem keresi, mi igaz és mi nem igaz. Csak azt nézi, mi tesz boldogtá vagy boldogtalanná. Nos, akarsz-e a rabslolgatni lenni? Mért rabslolgatni léssz abban a pillanatban, amelyben a válaszomra építetted boldogságodat.
— Az imént oly tisztán és világosan állott előttem minden. Bárán és nyugodtan néztem a szemé közé annak, ami jönni fog. Most már félek, nagyon félek Vera.

— Ne félj Barnabás, ne félj. Te vagy az első szerelmem. Rajtad kívül még senkit sem öleltem, senkit sem csókoltam. Ugy-e ezt vártad tőlem, Barnabás.
— Ezt vártam, ezt és most már kimondhatatlanul boldog vagyok.
— Barnabás, én örülök a boldogságodnak, de nem értem, miért boldogítóbb az első, mint a második vagy ötödik szerelmem. Hát más lennék most, ha előttem már szerettem volna valakit? Ha egy nő ötödször szerelme, hibás-e ő abban, hogy az a férfi ötödiknek és nem elsőnek került az útjába? Hogy magamat állítsam be a kérdések áradatába: hogyan szeret-hettek volna tegnap, ha csak na tudt meg, hogy te is a világban vagy. Nem elég nagy diadal nekéd, hogy befel szerettem, mielőtt találkoztam veled? És a sikeredet nem teszi inkább teljessé, mint kétségessé az a

— Vera, te oly hévvel védelezsz az önmagát megsokszorozó szerelmed, hogy kétségeim támadtak, vajjon csakugyan én vagyok-e az első szerelmed.
— Te vagy, Barnabás, te vagy. De miért félsz attól, hogy ötödik szerelmem vagy? Lásd, nekem csak az lenne borzasztó, ha nem szeretnél. De én tudom, hogy szeretsz és a többivel nem törődöm. Tudom, hogy szeretted már másokat is és mégis szeretlek, min deán agrályoskodás, tépelődés nélkül szeretlek és ezt az ötödik vagy tizedik szerelmedet olybá tekintem, mint pompás ajándékot, amelyet őt vagy tíz ragadozó karmai közül megmentettél és felbokortáza elhozta nekem. Barnabás az én önzertem csak úgy daga-dozik a tudattól, hogy fejlődésed után hozzáam jutottál el. Voltak szerelmeid én előttem is, de te nem állapodtál meg ezeknél. Nem talátd tel-

jesnek, tökéletesnek azokat, érezted, hogy kell lenni valahol valamit szebbnek, boldogítóbbnak és eljutottál hozzáam. Hát nem egyszerű ez az én diadalom? Hát nem a boldogság teteje az a tudat, hogy lényem hatalmas varázsereje megérettetted veled, hogy én élek valahol és nekéd el kellett indulnod, hogy keresd és megtaláld azt, aki a boldogságot tartogatja számra. Barnabás, köszönöm nekéd, hogy másokat is szeretted már, mert enélkül sohasem tudtad volna meg, hogy ki vagyok én és én se tudtam volna meg, hogy mások fölött milyen magasan állok én.
— Vera, hát azt hiszed, hogy én már másokat is szerettem?
— Nekem jól esik ezt hinni, hát ezt hiszem. Nekem ez kell a boldogsághoz, tehát ezt kell hinnem. Mondd, Barnabás, ugy-e szeretted már másokat is.
— Vera, ne kérdezz tőlem ilyet.
— Ne kérdezzek? Hát én ne kapjam meg téled azt, ami a boldogságom teljességéhez még hiányzik? Te kérdeztél és én feleltem. Most én kérdezek és nekéd kell felelned.
— Vera, én nem merek felelni.
— Nem mersz felelni? Nem mered azt kimondani, ami nekem a boldogságomhoz szükséges?
— Nem merem, mert nem tudom elhinni, hogy két ember boldogsága ennyire ellentétes feltételekkel függjön: ha az én boldogságomnak az kell, hogy én legyek a te első szerelmed, hogyan hisselem, hogy a te boldogságodnak az kell, hogy te légy az én ötödik szerelmem.
— Ne kermélj és ne okoskodj. Mondd az igazat, a többivel ne törődj.
— Vera, én félek, hogy te csak próbára teszel engem s csak arról akarsz meggyőződni, van-e merszem olyat kimondani, ami nekéd fáj s van-e merszem ezt a fájdalmasat akkor is kimondani, ha nem is fedi az igazságot. Vera, te azt akarod tőlem hallani, hogy én már másokat is szerettem, holott nem szeretted, ha már szerettem volna másokat.
— s ha mégis szeretted volna? Nem tudnád éreztetni, elfogadhatóná, szép-pé, elragadóan gyönyörűvé tenni azt, hogy már másokat is szeretted? Én tudnám. Barnabás, ha te nem tudsz ilyet tenni magad miatt, akkor hogyan tudod majd én miattam a szépség köntösébe öltöztetni azt, hogy én szerettem már másokat is, mielőtt téged szerettelek? Barnabás most már el kell hinnem, hogy én vagyok az első szerelmed. Nem baj, Barnabás, azért én szeretlek téged. Akarod, hogy megcsókoljalak?
— Akarom, Vera, akarom. És ugy-e, Vera, erről a kérdéseről nem beszélünk többé?
— Ahogy akarod, Barnabás. Én az előbb is a csókok mellett voltam s te kezdet a kérdegetést. Ne kérdezzesdunk hát, Barnabás. — A szerelmem hisz, aki pedig kérdez, az a már kételkedik és a kételkedő szerelmem már nem szerelmem. Ugy-e szerelmed még, Barnabás?

— Vera, te oly hévvel védelezsz az önmagát megsokszorozó szerelmed, hogy kétségeim támadtak, vajjon csakugyan én vagyok-e az első szerelmed.
— Te vagy, Barnabás, te vagy. De miért félsz attól, hogy ötödik szerelmem vagy? Lásd, nekem csak az lenne borzasztó, ha nem szeretnél. De én tudom, hogy szeretsz és a többivel nem törődöm. Tudom, hogy szeretted már másokat is és mégis szeretlek, min deán agrályoskodás, tépelődés nélkül szeretlek és ezt az ötödik vagy tizedik szerelmedet olybá tekintem, mint pompás ajándékot, amelyet őt vagy tíz ragadozó karmai közül megmentettél és felbokortáza elhozta nekem. Barnabás az én önzertem csak úgy daga-dozik a tudattól, hogy fejlődésed után hozzáam jutottál el. Voltak szerelmeid én előttem is, de te nem állapodtál meg ezeknél. Nem talátd tel-

jesnek, tökéletesnek azokat, érezted, hogy kell lenni valahol valamit szebbnek, boldogítóbbnak és eljutottál hozzáam. Hát nem egyszerű ez az én diadalom? Hát nem a boldogság teteje az a tudat, hogy lényem hatalmas varázsereje megérettetted veled, hogy én élek valahol és nekéd el kellett indulnod, hogy keresd és megtaláld azt, aki a boldogságot tartogatja számra. Barnabás, köszönöm nekéd, hogy másokat is szeretted már, mert enélkül sohasem tudtad volna meg, hogy ki vagyok én és én se tudtam volna meg, hogy mások fölött milyen magasan állok én.
— Vera, hát azt hiszed, hogy én már másokat is szerettem?
— Nekem jól esik ezt hinni, hát ezt hiszem. Nekem ez kell a boldogsághoz, tehát ezt kell hinnem. Mondd, Barnabás, ugy-e szeretted már másokat is.
— Vera, ne kérdezz tőlem ilyet.
— Ne kérdezzek? Hát én ne kapjam meg téled azt, ami a boldogságom teljességéhez még hiányzik? Te kérdeztél és én feleltem. Most én kérdezek és nekéd kell felelned.
— Vera, én nem merek felelni.
— Nem mersz felelni? Nem mered azt kimondani, ami nekem a boldogságomhoz szükséges?
— Nem merem, mert nem tudom elhinni, hogy két ember boldogsága ennyire ellentétes feltételekkel függjön: ha az én boldogságomnak az kell, hogy én legyek a te első szerelmed, hogyan hisselem, hogy a te boldogságodnak az kell, hogy te légy az én ötödik szerelmem.
— Ne kermélj és ne okoskodj. Mondd az igazat, a többivel ne törődj.
— Vera, én félek, hogy te csak próbára teszel engem s csak arról akarsz meggyőződni, van-e merszem olyat kimondani, ami nekéd fáj s van-e merszem ezt a fájdalmasat akkor is kimondani, ha nem is fedi az igazságot. Vera, te azt akarod tőlem hallani, hogy én már másokat is szerettem, holott nem szeretted, ha már szerettem volna másokat.
— s ha mégis szeretted volna? Nem tudnád éreztetni, elfogadhatóná, szép-pé, elragadóan gyönyörűvé tenni azt, hogy már másokat is szeretted? Én tudnám. Barnabás, ha te nem tudsz ilyet tenni magad miatt, akkor hogyan tudod majd én miattam a szépség köntösébe öltöztetni azt, hogy én szerettem már másokat is, mielőtt téged szerettelek? Barnabás most már el kell hinnem, hogy én vagyok az első szerelmed. Nem baj, Barnabás, azért én szeretlek téged. Akarod, hogy megcsókoljalak?
— Akarom, Vera, akarom. És ugy-e, Vera, erről a kérdéseről nem beszélünk többé?
— Ahogy akarod, Barnabás. Én az előbb is a csókok mellett voltam s te kezdet a kérdegetést. Ne kérdezzesdunk hát, Barnabás. — A szerelmem hisz, aki pedig kérdez, az a már kételkedik és a kételkedő szerelmem már nem szerelmem. Ugy-e szerelmed még, Barnabás?

A város nagy szülöttje

Irta: Szekula Jenő

LESZALLOTT a szürke autóról, hogy gyalog tegye meg az utat a községig. Ismerős vidéken járt. Az árokparti karesu jegenyefák a kiégett csatorna szélén megmutatták azóta ezek a fák is, mióta utoljára szalagált erre.) Ime már meglátszik a szalaggyár magas és fakó tornya is. De sok didérgő varjuflókat szedgetett ki valamikor onnan. Köröskörül beláthatatlan óriási nagy síkság. Itt-ott egy gémes kut, vagy halombahányt rótszínű boglya. Csupa ismerős kép. Megállott. Elbámészkodott. Még örült, hogy a gépocska megrongálódott, hogy gyalog mehet a széles uton, hol a kavargó pör kísérteties forogtagából kiemelkedtek, ime, gyermekéveinek elvált emlékei. Sietett. Alig várta, hogy viszonylathassa szülővárosát, ahova diadalszekeréről leszállva vonulhat be; mint egy győzelmes hadjárattól megtért római hadvezér.

Hirneves hegedűművész volt. Aréképét sürin közölték a nagy világlapok. Gyakran játszott királyok színe előtt és nagy metropolisk hangversenytermeiben. Százszázok keresték évente. Akkor udvartartása volt, mint egy valódi fejedelemség. Egyike volt a kerek föld legnagyobb hegedűesnek. És dícsőségének delén ime, — eszébe jutott a kis sváb falu, ahol megszületett, — hadd ünnepeljék egyszer a bonfitársai is, akik valószínűleg jól emlékeznek a nevére, amelyet ismer már az egész emberiség. Mészse földrészt művelt la kosi csak úgy tudnak létezéseről, mint a jeges földterületek zenekedelő népe.

Látogatását nem jelentette be. Minek? Nem akart hivatalos jellegűt adni jövetelének. Hadd ünnepeljen nyíltan és elfogulatlanul. Holnapra

talán már fél lesznek lobogóva a házak is, ebben a kis bácskai városkában, amely világra szülte a föld egyik nagy zenei csodáját. Bár a rokonsága már nem itt élt... elszakadtak innen, vagy temető hantjai alatt pihennek... ő is mint árva-gyermek került el innen. Azonban mindegy. Nem sokáig fogja megőrizni tudni az inkognitóját.
Óvatosan, szakállát félig eltakarva lépdelt végig a nagy utcán, az alacsony, kékre és tojássárgára meszelt házak tövében. De ismerős arccal nem találkozott. — őt sem ismerték fel senki, — bár aréképe sürin szerepelt illusztrált hetilapokban és képek levelező lapok hátán. Csak egy kis iskolás gyermek emelte meg a kalapját alázatos földolattal.
A fiúskát megállította.
— Ismersz te engem? — kérdi nyájasan.
— Nem én!
— Hát miért köszönsz?
— A fiúcska csodálkozva nézett rá.
— Mi mindenkinek köszönünk. Így parancsolta a tanító ur.
Csalódva ment tovább. Valaki meg állott ugyan mögötte... és hosszasan bámult utána... de meglátta, hogy ez is szépen fűszült és öszül szakállát csodálja... és nem ismeri föl a városka hírességét, akiről pedig a lexikonok is megemlíkeznek.
A szállóban csak nehezen kapott szobát. Kis, udvarra nyíló odu volt, de fehér és tiszta ágygyal. Az ablakban piros muskálvi virított.
Kiábrándultan dőlt le, fekete bőrről bevont szürlőre.
Jött a korcsmáros. A vendégkönyvet hozta.
— Méltóztassék a becses nevét beírni.
A faragott tollat mélyen belevágta a kalamárishá; az ablak fényénél még nézte, hogy csillog a fekete tinta... s széles és ünnepies mozdulat-

tal, mintha fejedelmi okmányt írna alá, odarajzolta a hatalmas és ismerős vonalak.
— Richter.
(S szeméjét kissé föltotha, hogy jobban láthassa a fogadós váratlan megrökönyödését.)
Csalódott. Ez a merev kispolgári ábrázat nem mutatott semmiféle megilletőst.
— Miféle Richter? — kérdi közönyösen.
— Hans Richter, — ordította a művész most már haragos idegességgel s nevéhez odarajzolt egy erőlyes H. betűt.
De a korcsmáros nem volt meghatva.
— Richter... — morogta. — Ismerős név... én is ismertem egyet, de azt Ferencnek hívták... bádogos volt... itt lakott a szomszédos községben.
— A nagybátyám! — kiált föl a művész örömmel.
— Igazán...? — no az nagyon derék és zseniális ember volt... örülök, hogy megismerhetem az úcsesét.
Kiment. A művész tágranyílt szemmel bámult utána.
— Barom... dohogta. Nem ismeri a nagy Hans Richter nevet. Még a pápuák is műveltebbek ennél.
Éhes volt, de nem kívánt ebédelni, álmos volt, de most úgy sem tud na aludni. A zsebében írót talált, s széles, rajzolt betűkkel felírta a falra:
"Senki sem próféta a maga házárral bevont szürlőre.
Jött a korcsmáros. A vendégkönyvet hozta.
— Méltóztassék a becses nevét beírni.
A faragott tollat mélyen belevágta a kalamárishá; az ablak fényénél még nézte, hogy csillog a fekete tinta... s széles és ünnepies mozdulat-

De csak még inkább csökkent a tekintélye...
— Csak nem cigány? — kérdi a fogadós ijedten.
— Nem.
— Szóval konzervatóriumot végett — dohogta a szállótulajdonos s széles, eseten mozdulattal kifordult a szobából.
— Bár itt volna már az autóm, — morogta Richter. — Hogy továbbvonulhatnék ebből az elátkozott fészekből, mely nem tudja megbecsülni tulajdon nagy szülöttjét!
Vetkőzni kezdett. Bár még egészen világos volt. De már nem volt kíváncsi semmire.
— A takarót mélyen a szemére huzta.
Lassanként elszenderedett.
De hirtelen zörögni kezdtek a szobája ajtaján.
A fogadós volt.
— Richter ur, ébredjen!
Főriadt.
Már sötét volt egészen. Meggyújtotta a gyertyát.
— Mi történt?
— Az urak nagyon érdeklődnek ön iránt. Kívánják látni. Vonuljon le a nagyterembe. Ugy-e, hegedűt is hozott magával?
A művész felült az ágyon. Nehéz kedve megnyílt.
— Hát megtudták, hogy itt vagyok? — kérdi ellágyultan.
— Igen. Hire ment. S szeretnék, ha muzsikálna nekik. Valami piknik van éppen. No siessen. Reggelig szép summát összemuzsikálhat. A verbásziak gavallér emberek.
A művész körül elsétédtet a világlag.
— Takarodjon! — ordította a korcsmárosra. — Mert a fejéhez vágom a hegedűmet. Pedig a hegedűm nagyon drága. Töböt ér, mint a maga feje. Valamikor Paganinié volt... Kétszáz ezer frankba került!

A romantikus betörők

Irta: Lengyel István

A SÓHAJ-SZINHÁZ igazgatósága bankettet rendezett Úgyes Pál, a híres fiatal humorista tiszteletére, akinek "Fekete Marabu" című vígjátékát szászor egymás után játszotta a színház táblás ház előtt. A banketten és előtte a disztribúción megjelent Bölcs Páter, a magyar írók nesztora is, hogy megjelenésével emelje a jelentőségét az ünnepségnek, melyet ifjú tanítványa tiszteletére rendeztek. Mert Úgyes Pál éppen úgy Bölcs Páter tanítványa és követője volt, mint a többi humorista. Bölcs Páter csak most a századik előadásán látta először a diadalmas sikerű "Fekete Marabu"-t, mely teljesen igazolta a mester előzetes vélekedését tanítványa darabja felől. Bölcs Páter ugyanis biztossá vette, hogy a "Fekete Marabu" tárgyát, ötleteit és vicceit töle lopta ifjú és kitűnő tanítványa. S mint rendszeren, most sem esalagzott várakozásában.
Bölcs Páter, mint nevé is elárulja, filozófus elme volt s nem vette rossz néven, hogy Úgyes Pál aratta le mindazt a sikert és szobéletet a tantemeket, melyek jog és igazság szerint őt illették volna. De mikor hajnal felé pihenni tért polgári izléstelséggel butorozott hónapos szobájában, kissé mégis irigylete ifjú tanítványát, akinek a banketten nyugtította át a színházi ügynök azt a 3000 dollárt, melyet a "Fekete Marabu" amerikai előadásaiért fizetett egy new yorki színházi vállalkozó. Bölcs Páter kiszámította, hogy 3000 dollár majdnem háromnegyed millió koronára és ezért a pénzért vehetne egy kis pestkörnyéki házat,

kerttel, gyümölcsösrel és teljes felszereléssel; ide lehetne visszavonulni, hogy csendben dolgozhasson, elmélkedhessen. Bölcs Páter nem hagyta aludni ez a gondolat, zűr-zavaros ötletek kergették egymást fejében, mely csak azért nem öszült meg a sok gondtól-bajtól, mert a mester feje már harmincesztendő korában tökéletesen kopasz volt. Végre mégis csak elaludt és azt álmodta, hogy ő az Úgyes Pál, aki Bölcs Páter vígjátékát ellopta és ő kapta a 3000 dollárt, melyen holnap, amin felkel, házat vesz magának Mátyásföldön vagy Szent-Lőrincen. Olyan félek volt az álma, hogy délfele, mikor felébredt, még mindig Úgyes Pálnak képzelte magát és önkéntelen mozdulattal nyult az éjjeliszekény-fiókba, hogy onnan kivigye a dollárokat. És ime, nem nyult bele hiába, mert kutató keze egy borítékot akadt meg, a melyben három ezerdolláros bankjegy volt, csaknem háromnegyed millió koronára.
Bölcs Páter ugy hitte, hogy még mindig álmodik. De a takarítóno felnyitotta az ablakredőnyt, napfény zuhant a szobába és a dollárok még mindig kezében viritottak. Bölcs Páter ekkor magyarázat után kezdett kutatni és először is a dollárokat rejtő borítékot vizsgálta át figyelmesen. És tényleg, a borítékban bukkant, melyet lízasan kezdett olvasni. A levél így hangzott:
Igen tisztelt Mester!
A Romantikus Betörők és Igazságos Tolvajok Szövetsége kötelez gazság megforgását. Ezért utasított a szövetség két feltétlenül megpízható tagját, hogy hatoljon be még a mai éjszaka folyamán Úgyes Pál lakásába, vegye el tőle a színházi ügynök által az est folyamán átnyújtott 3000 dollárt és azt juttassa hiánytalanul Bölcs Páter, a kiváló költő és humorista kezébe."

"A bűntetlen visszaéléseket nyomasztó alosztályunk jelentéseiből régóta tudomásunkra jutott, hogy hazánk egyik legkiemelkedőbb írói egyénisége, Bölcs Páter budapesti lakos, albről, a legnagyobb népszerűség között tengeti életét, annak ellenére, hogy hazánk irodalmát szüdtelen remekművel gyarapította. Tudomásunkra jutott azon körül-mény is, hogy a mester jó szívét és a zenikelt jellemző könnyelműségét néhány az "iró" címet hirtőlő lelkiismeretlen egyn árba használja ki, hogy a mester beszélgetés közben eszort ötleteit, darab, regény és novella-temáit jótalanul elcsajátítsa; ezeket a saját neve alatt hozza forgalomba és értékesítse drága pénzben, míg Bölcs Páter, a nagy magyar író, a nyomor karjaiban hanykolódik. A tolvajok között a legszemérméletlenebb a mester legkedvesebb tanítványa, egy Úgyes Pál nevű esirkefogó volt, aki mindent a mesternek köszönhetett s mégsem állította ellopni a mester készülő vígjátékának vázlatát és jegyzeteit, melyből "Fekete Marabu" címen darabot írt, amely is természetesen óriási erkölcsi s még jelentősebb anyagi sikert hozott neki."
"A Romantikus Betörők és Igazságos Tolvajok Szövetsége kötelez gazság megforgását. Ezért utasított a szövetség két feltétlenül megpízható tagját, hogy hatoljon be még a mai éjszaka folyamán Úgyes Pál lakásába, vegye el tőle a színházi ügynök által az est folyamán átnyújtott 3000 dollárt és azt juttassa hiánytalanul Bölcs Páter, a kiváló költő és humorista kezébe."

"Megbizottaink küldetésüket pontosan és teljes sikerrel végezték, miről Ön, mélyen tisztelt, szeretett Mesterünk, alázatos tisztelettel van szennrenesünk értesíteni.
Hazafias üdvözléssel Olvashatatlan aláírás, a Romantikus Betörők és Igazságos Tolvajok Szövetsége elnöke.
U. i. A szövetség megbízottjai kötelező ígéretet kaptak Úgyes Pál nevű egyéntől, hogy határozatunk végrehajtása ellen tiltakozást emelni nem fog. Ismertve mélyen tisztelt Mester ur színtelmeletlenségét, kénytelenek vagyunk figyelmeztetni, hogy a 3000 dollárt lehetőleg még a mai nap folyamán ama bizonyos kis vidéki ház megvételére sziveskedjék fordítani, mely után már évtizedek óta vágyakozik. Annál kevésbé próbálja kedves Mester ezen Önt jogosan megillető összegét Úgyes Pál címére visszaküldeni, mert megbízottainkat utasítottuk, hogy ez esetben ne csak a dollárokat, de nevezett Úgyes Pált is lopják el és hozza vissza a szövetségünk nagyterembe, hol is őt válogatott kínzások közt mindaddig visszatartandjuk, amíg Ön, igen tisztelt Mesterünk, a 3000 dollárt a házvétel céljaira felhasználni hajlandó nem leszen. A mi határozatunk ellen fellebbezésnek helye nincsen!!
Bölcs Páter, mit tehetett, megvette a házat. Elhatározta ugyan, hogy rövidesen jogos tulajdonosának, Úgyes Pálnak ajándékozza. Am a Romantikus Betörők, részen voltak és így Bölcs Páter mégis csak kénytelen volt az öregeséget a saját házában, jól megérdemelt, nyugalmas polgári jólétben tölteni.

Magyarországból importált Gramophon lemezek nagy választékban kaphatók nálunk.

75 cent

Vételárban díjmentesen házhoz szállítva.

Arjegyzék kívánatra ingyen.

M. Borovicz & Co.

307 So. Main Street, Akron, Ohio

